

A Hazafias Népfrent szegedi előkészítő bizottsága

A nagygyűlés szónoka:

ma délelőtt fél 10 órakor nagygyűlést rendez a Klauzál téren

Béketelep minden házából résztvesznek a mai nagygyűlésen

Nagy az érdeklődés Béke-telepen is Farkas Mihály elvtárs mai szegedi beszéde iránt. Városunk felszabadulása 10. évfordulójának alkalmából rendezendő ünnepi nagygyűlésen sokan vesznek részt a telep lakói közül. Rókus II. párt-szervezetének népnevelői számos háznál voltak az elmúlt napokban és kisgyűléseket is tartottak a tanácsváltással kapcsolatosan és egyúttal meghívták a mai nagygyűlésre is a telep lakóit.

Idősebb Németh Ferenc elvtárs,

a Szegedi Kenderfonógyár dolgozója — aki Béke-telepen végez népnevelő munkát — elmondotta, hogy Béke-telep lakói bizakodó várakozással tekintenek a Hazafias Népfrent szegedi előkészítő bizottsága programtervezetének megvalósítása elé. A Népfrent nagygyűlésén ezért minden háztól résztvesznek, hogy meghallgassák Farkas Mihály elvtárs beszédét és megválasszák a Hazafias Népfrent szegedi bizottságának tagjait.

Emléktáblát helyeztek el a Szegedi Kenderfonógyárban

Néhány nap múlva lesz 10 éve, hogy megalakult a Szegedi Kenderfonógyárban az első munkásbizottság. Erről való megemlékezésül annak az épületnek a falán, ahol a munkásbizottság tartotta alakuló gyűlését, most egy emléktáblát helyeztek el a város felszabadulásának 10. évfordulója alkalmából.

Tegnap délután rövid kis ünnepséggel egybekötve leplezték le az emléktáblát. Beszédet Agócsi János elvtárs mondott, aki az üzem első párttitkára volt a felszabadulás után, s a kommunista párt üzemi szervezetének élén harcolta a tökések ellen, a gyár több mint ezer dolgozójának érdekében.

Szeged ifjúságának fátylós felvonulása nagy ünnep előestéjén

Esteledett. Uttörök gyülekeztek Alsóvárosban, a Szabadság-téren. Rókuson, a Klapka-téren, a híd mellett, a Roosevelt-téren: táborították készítették elő a gyerekek és nem-sokára a lányok magyarságot. Énekeltek, táncoltak a fiatalok. Sok nézője is akad a táborításhoz. Ünnepre készültek Szeged dolgozói, s a nagy évforduló előestéjén a jövő reményeinek, az édesanyjék és az édesapák boldog gyerekei, a mi büszkeségeink, az úttörők köszöntötték városunk felszabadulásának évfordulóját.

Azután, amikor besötétedett, elhamvadtak a kis tüzek, s hatalmas fiatal sereg gyülekezett a Beloiannisz-téren: díszesek, üzemek ifjúmunkásai, ipari tanulók egyenruhákban, diákok, lányok, fiúk, és

meggyújtották a fátylákát, a lampionok színes gömbjeinek sora világított és megindult a hőmpolygó sereg a Sztálin-körút felé. Előli a MÁV zenekar haladt s utána a fátylós, lampionos csoportok: sok ezer szegedi fiatal ütemes lépteikkel, nótaszóval vonultak, meneteltek. „Éljen a párt!” — hangzott fel a Sztálin-sétányon és a sorokban kart-karba öltve együtt énekeltek Szeged fiataljaival a városunkban tanuló görög és koreai diákok, lobogtak a fátylák: „Éljen a béke!” — harsogott a Széchenyi-téren.

Szeged ifjúságának e vidám, harcos fátylós felvonulása köszöntése volt 10 éves szabad életünknek, kiállás, tettekkészség a jövő nagy feladatai mellett.

Jól sikerült az irodalmi est

A Magyar Írók Szövetsége szegedi csoportja szombaton este a Zeneművészeti Szakiskola dísztermébe „Tíz éves a szabad magyar irodalom” címmel jól sikerült irodalmi estet rendezett.

Megnyitotta Madácsy László, a Magyar Írók Szövetsége szegedi cso-

portjának elnöke mondott. Veres Péter kétszeres Kossuth díjas író nagysikerű előadást tartott. Az irodalmi esten résztvett Rideg Sándor Kossuth-díjas író. Az irodalmi esten közreműködött a Szegedi Állami Nemzeti Színház művészei és a Pedagógiai Főiskola énekkara.

Forgó néni együtt vonul a Szegedi Kenderfonógyár dolgozóival a mai nagygyűlésre

— ...Úgy mondta, még most is emlékszem: «A fene egye meg azt a szocialista fajtákat!» — és megpofozott. A Wimmer. Ott volt éppen Bucseán Miklós, aki a kötélverőknél dolgozott. Nagy, erős, fekete ember volt. Az szölt rá, hogy: «Hagyja békén azt az asszonyt, mert megjárja!» Rácsot csináltatott azután maga köré a Szegedi Kenderfonógyár császára, mert félt a munkásoktól. El még tizenhétben történt. Bizalmának lenni akkor a sztrájkokban nagy dolog volt...

A nagy Forradalom szele a szegedi Bakai gyárba is eljutott. S ez a szél ott lopakodott Forgó Gáborné körül évtizedekig.

— Emlékszel Erzszi?

— szölitotta meg lányát Forgó néni, s arcán halvány mosoly villant. — A Jutában sztrájkra? Mikor is volt?

Szegedi Istvánné, a fiatalasszony letette a kiságyba öthónapos kisfiát, s szó nélkül bement a szobába. Kék borítású kis füzetkével tért vissza: a munkakönyvével.

A bejegyzést nézte:

— Harmincikilencben. Azért becsajítottak el engem is.

— Igen, de értünk el eredményt. — Nekem akkor 18 fillér volt az órabérem, mint szedőlánynak — jegyezte meg a lány.

Forgó néni ismét komoly lett. Harcos esztendő — de keserves. Beesett arcával maga elé nézett. Most nagyon öregnek látszott,

ahogy ott ült a konyhában a kisháza.

— Huszonnyolcban — emlékezett Forgó Gáborné keserveire — hét-főn reggel elmentünk a gyárba Murányinéval. Most is itt dolgozik a Szegedi Kenderben. Ott találkoztunk a móravárosi templom sarkán és vasárnapig csak ebédelni jöttünk haza.

Éjjel-nappal dolgozunk

Fillérekért! Harminchétben pedig egyheti kereset legfeljebb tíz pengő volt. És minden délután hasítani a paprikát 4—5 pengőért egy héten...

Az unokák viharoztak be az ajtón: Katika és Erzsike. Négy évesek. Ott laknak azok is a házban a Remény-utca 8. szám alatt. Fejüket nagyanyjuk ölébe hajtották — elszállt, elröppent a szomorú emlék. Hogy meg tud változni egy ember! A barátságos mosoly ismét elült Forgó néni arcán, amint simogatta a szőszke fejeket, felállt kiegészedett.

— Most már majd csak ezeket fogom dajkálni — mondta. — Nyugdíjba megyek. 48 évi munkám után. De ha nem jön ez az új nyugdíjtörvény, akkor még dolgoztam volna. Kiállók én még veresnyre a szárazfönből lévő fiatalokkal. Megmondtam a gyárban, úgy megyek el mint egy munkás ember: két heti felmondással. Azt még ledolgozom. Mert azért most de másképp van. Tíz esztendő... Ezt lehet is ünnepelni! Nem kell

Megkezdődtek Szegeden a felszabadulási ünnepségek

Ünnepi pártnap a szegedi üzemekben

SZEGEDI JUTAÁRUGYÁR

Műszakváltás. Az idős és fiatal szövönök abbaahagyják a munkát a Jutáárugyárban. Valamennyien sietnek az ünnepi pártnapra a kultúrterembe. Itt Krizsán Ferenc emlékezik a dolgozók előtt a felszabadulás óta megtett 10 évre.

1944—45-ben hetenként 3—4 napot dolgozott az üzem. A munkások létszáma alig haladta meg a 300-at. A gépi berendezés sem volt olyan tökéletes, mint ma. A szovjet tapasztalatok élenjáró módszerek felhasználásával sikerült az üzem tóna termelését 10 év múltán 241 százalékkal emelni. Porelszívó berendezést, légnedvesítőt, mosdó és öltöző helyiséget kaptak az üzem dolgozói a felszabadulás óta.

A Jutáárugyár dolgozói felszabadulási műszakot tartottak. A fo-

noda 112,4 százalékra teljesítette a tervét; ez 6 százalékkal jobb mint az elmúlt hónap átlaga. A szövönök 115,2 százalékos ért el az ünnepi műszakban és az eredmény is jobb 3,1 százalékkal, mint a múlt havi átlag.

Az ünnepi pártnap végével a Szegedi Pártbizottság nevében Vidács Istvánné az üzem párt-szervezetének vezetőségi tagja plakettet nyújtott át a legjobban munkát végző dolgozóknak: Polyák Lajosné szövönő jelvényes sztahanovistá. Pintér Jánosné is kapott emléklakettet. Jól irányítja a szakszervezeti bizottságot. Nyolcan kaptak plakettet termelő és pártmunkájuk elismeréséül a Szeged Város Párt-Végrehajtó Bizottságától. Az ünnepi pártnap az Internacionálé elnöklésével ért véget.

SZEGEDI GYUFAGYÁR

A Gyufagyár ünnepi pártnapra gyűlt össze tegnap délnél a második és délután fél 3-kor az első műszak dolgozói, hogy tíz év látlatából tekintsenek vissza felszabadult városunk eddigi fejlődésére.

A pártnapon Orosz Terézia elvtársnő, az üzem párttitkára mondott ünnepi beszédet.

A gyár dolgozói komoly sikereket értek el a felszabadulási műszak alatt, amivel bebizonyították, hogy megértik a tíz szabad év jelentőségét. Az üzem tervteljesítési százaléka a műszak alatt 110,2-re emelkedett.

Az ünnepi pártnap végeztével felecsendült a dolgozók ajkán az Internacionálé.

A Szegedi Egyetem és a Pedagógiai Főiskola felszabadulási ünnepsége

Talán soha nem volt még ennyire zsúfolt a Szegedi Tudományegyetem ünnepi díszbe öltözött Auditorium Maximuma, mint október 9-én délelőtt. Tizenegy órakor már a padok közötti sorokat is teljesen megtöltötték az ünnepelni vágyó hallgatók, tanárok, egyetemi és iskolai dolgozók.

A magyar és a szovjet himnusz elhangzása után a közönség nagy tetszéssel fogadta a Szegedi Egyetem Énekkarának előadásában, Kertész Lajos vezetésével bemutatott, Szatmári Géza: „Szegedi tájkép” című népdalszvitjét, amelyet a szerző Szeged felszabadulásának 10. évfordulójára komponált meg. Lelkes taps köszöntötte a másik — Szegeden először — bemutatott művet, Liszt Ferencnek a forradalmi erőt sugárzó, lelkesítő „A munka himnusa” című kompozícióját.

Az énekszámok után Szilárd János, az Orvosegyetemi Pártbizottság titkára beszélt a felszabadulás jelentőségéről. Ezután egy Rachmaninov és egy Kabaljevskij zongoraszám hangzott el Mészáros Emma nagyszerű tolmácsolásában, majd Kiss Árpád dr., a Szegedi Egyetem rektora lépett a mikrofonhoz és ünnepi beszédet mondott.

— Kötelességünk teljes tudatában megállapíthatjuk — mondotta —, hogy professzoraink és oktató személyzetünk a ráváró feladatok fon-

tosságának ismeretében mindent megtettek oktató-nevelő munkájuknak mennél eredményesebbé tétele érdekében. Ezen munkájukat határozottan támogatja pártunk és kormányunk állandó utasításával és megmutatózó hibáknak kellő fel-tárással.

Ennek kapcsán néhány szóban esetelte azt, hogy mennyire jelentős volt egyetemünk életében pártunk III. kongresszusának az eddigi intézkedések felülvizsgálásával kapcsolatos határozata.

Beszédének további részében Kiss elvtárs rámutatott az egyetemi átszervezésre, a takarékoság jelentőségére, amelyek biztosítani fogják egyetemeink számára a szocializ-

mus építése, az oktató-nevelő és kutató munka terén elérendő eredményeket.

Majd befejezőképpen az egyetemi hallgatókhoz szölt.

Az ünnepi beszéd után a fegyvermezett sorokban emelvénnyre vonuló és kellemes, dekoratív látványt nyújtó Pedagógiai Főiskolai énekkar Erdős János vezetésével négy kórusművet adott elő. Ezek közül különösen elismerő tapsot váltott ki Szeghy: „Három orosz népdal” és Bárdos: „Szeged felől...” című fel-dolgozása, amelyet a hallgatóság ütemes tapsa nyomán ismételnük is kellett.

Az ünnepély az Internacionálé hangjaival ért véget.

Wallinger Endre

Megnyitott a Felszabadulási kiállítás

Szombaton délután a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában ünnepélyes keretek között nyílt meg a Felszabadulási kiállítás.

Ölvtai Ferenc városi levéltáros üdvözlötte a megjelenteket, majd Dénes Leó elvtárs, a Szegedi Pártbizottság tagja, a Városi Tanács elnöke mondott megnyitói beszédet. Hangzottatta, hogy a kiállítás anyaga Szeged életének történelmi jelentőségű napjairól, éveiről, a felszabadulás előtt elnyomott, nép keserű életéről, a szabaddá lett nép teremtő erejéről ad számot. A kiállítás megmutatja, hogy a felszabadulás első perctől kezdve milyen óriási segítséget adott a város életének megindulásához a szabad-ságot meghozó Szovjetunió szegedi katonai parancsnoksága.

— Nem lehet ezt a kiállítást megilletődöttség nélkül végignézni, — mondotta, — mert történelmi időkről beszél. Olyan időkről is, amikor a felszabadulás után nehéz körülmények között folytatta a háború ültötte sebek begyógyítását, a nép.

A kiállítás — amely a Somogyi Könyvtár nagyértékű plakátgyűjteményére és a Szegedi Állami Levéltár válogatott iratanyagára támaszkodik — Szeged felszabadu-

lásának történelmi jelentőségét tükrözi.

A szovjet katonák szabadságot hoztak. De segítettek abban is, hogy eredményesen végezní tudja az életé építését a nép. A szovjet város-parancsnokság 1944. november 3-án megindította a villamosforgalmat. 1945. február 14-én arról is beszél egy felhívás: a szovjet repülők bombázzák a Tisza jegét, hogy elhárítsák az árvizet. De ki tudná felsorolni a sok segítséget!...

A kommunisák erejüket nem kimélve küzdöttek a előlárak a szabad élet építésében. A „Szegedi Népakarat” című lap jóformán néhány nappal a felszabadulás után hasznos segítséget ad. A lapot a Kommunisák Magyarországi Pártja szegedi csoportja szerkesztette. S nagyszerű hős időkről beszél a kiállítás valamennyi plakátja, iratanyaga.

Öröm büszkeség tölti el az embert, ha látja a Falemezgyár napközi otthonát és bölcsődjét, amelyet 1948-ban építettek. Vagy a többi fejlődő üzem, a Tiszán emel, hídát. Elni tudunk a szabad-sággal, melyet a szovjet katonák hoztak. S Szeged felszabadítása 10. évfordulóján hálás szívvel emlékezünk rájuk.

A város felszabadulása 10. évfordulójának ünnepségén emlékeznek meg a szegedi kórház 145 évvel ezelőtti megalapításáról

Tegnap délután kettős évfordulót ünnepeltek a Szegedi Kórház dolgozói: a város felszabadulásának egy évtizedéről és a kórház alapításának 145. évfordulójáról emlékeztek meg. A Városi Tanács II. sz. Kórházának kultúrtermét zsúfolásig megtöltötték az orvosok, hozzátartozók, ápolók, a Kórház dolgozói. Dr. Molnár Pál elvtárs, igazgató főorvos régi feljegyzésekből elevenítette fel beszédében a Szegedi Kórház megalapításának kezdeti lépéseit, amely Füzonyi Ignác alapító nevéhez közzödi: 1809-ben épült fel a mai kórház helyén az első épület, majd 1875-ben bővítették tovább. Az épület az árvíz pusztításait is kibirta és a következő évtizedekben tovább fejlődött. 1938-ban négy osztály működött a kórházban, majd a fel-

szabadulás után 1949-ben modernizálták jelentős mértékben a Szegedi Kórházat. Az elmúlt 10 esztendő a Kórház arculatát is megváltoztatta: új részleggel bővült és jelenleg 11 osztály működik.

A felszabadulás, s az eltelt 10 esztendő munkájának eredményeiről szólott Takó József elvtárs, egészségügyi miniszterhelyettes és Miklós Istvánné ápolónőnek, Sebők Pál gépésznek, Takács Ibolya ápolónőnek, Szikora Árpádné röntgenasszisztensnek és Székelyhidi Györgyné ápolónőnek átadta „Az egészségügy kiváló dolgozója” kitüntetést jelvényt és oklevelet szorgalmas, eredményes munkájukért.

Az ünnepség után a vendégek megtekintették a szegedi kórház fejlődése kiállítását és a kórház betegszobáit, berendezéseit.

Markovits Tibor